

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Finanssipolitiikka EU:ssa

Finanssineuvos Marketta Henriksson

VM-akatemia
– faktaa taloudesta ja hallinnosta

Perussopimus asettaa rajat

- Julkisen talouden alijäämä suhteessa bruttokansantuotteeseen ei saa ylittää **kolmea prosenttia**
- Julkisen velan suhde bruttokansantuotteeseen ei saa ylittää **60:tä prosenttia**

Milloin rajat joustavat?

- **Alijäämä**
 - on pienentynyt merkittävästi ja jatkuvasti tasolle, joka on lähellä viitearvoa
 - viitearvon ylitys on poikkeuksellista ja väliaikaista ja osuus pysyy lähellä viitearvoa
- **Velkasuhde**
 - pienenee ja lähestyy viitearvoa riittävän nopeasti
- **Lisäksi arvioidaan erityistekijöitä, kuten talouskehitystä, solidaarisuusrahoitusta ja eläkeuudistuksen vaikutusta julkiseen talouteen**

Vakaus- ja kasvusopimus

- Ennalta ehkäisevä osa
- Korjaava osa

Korjaava osa

- Korjaavan osan vaatimusten täyttymistä arvioitaessa tarkastellaan
 - alijäämää
 - velkaa
- Menettelyn käynnistymiseen vaikuttavat
 - suunnitelmat
 - ennusteet
 - toteutumat
- Menettelyn käynnistyminen ei ole sidottu kalenteriin

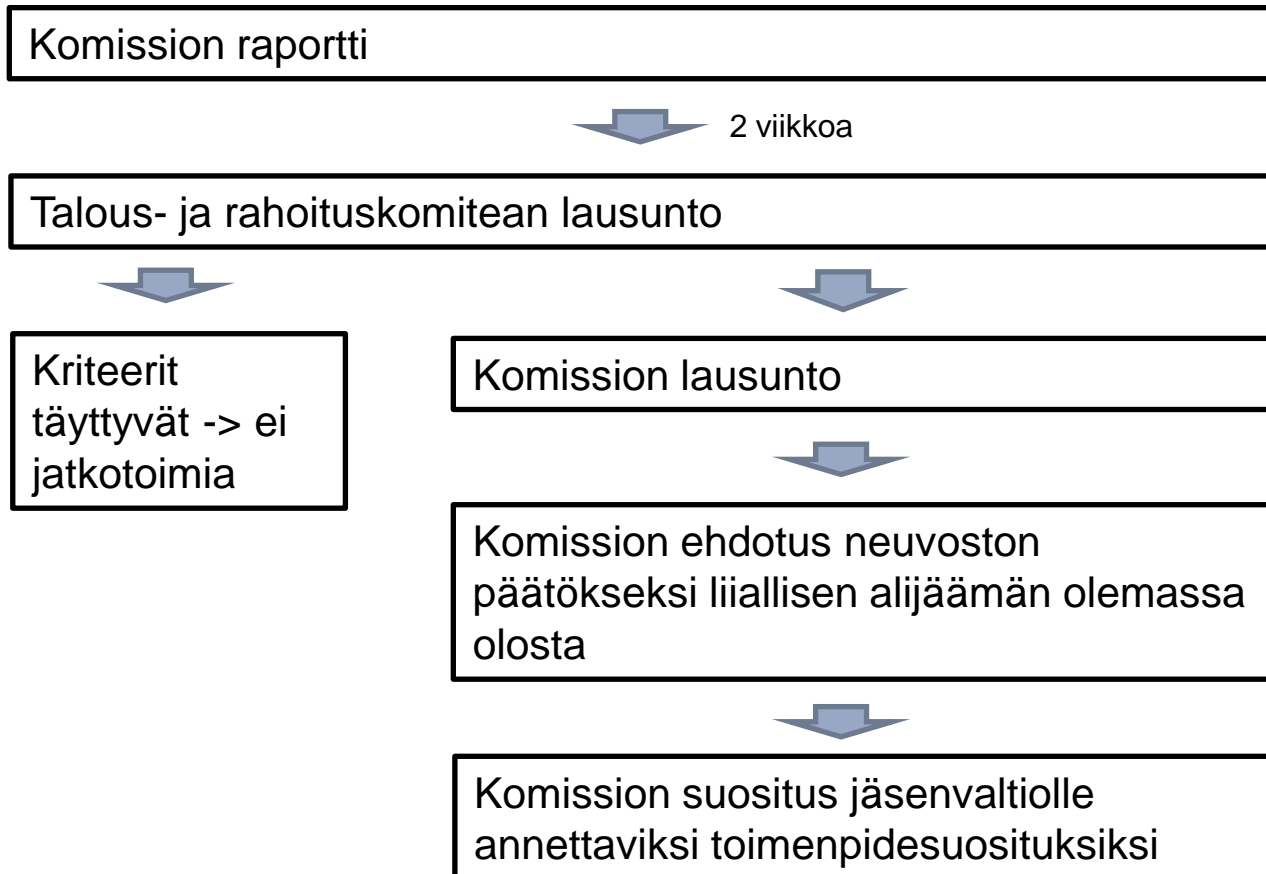

Liiallisen alijäämän menettely

- Alijäämä- tai velkakriteeri rikkoutuu tai komissio arvioi, että on olemassa riski niiden rikkoutumiseen
- Ensimmäinen askel on komission raportti, ei välttämättä johda menettelyn käynnistymiseen
- Menettelyjä käynnistetty enimmäkseen alijäämäkriteerin perusteella
- Yhtään menettelyä ei ole käynnistetty vain velkakriteerin noudattamatta jättämisen perusteella

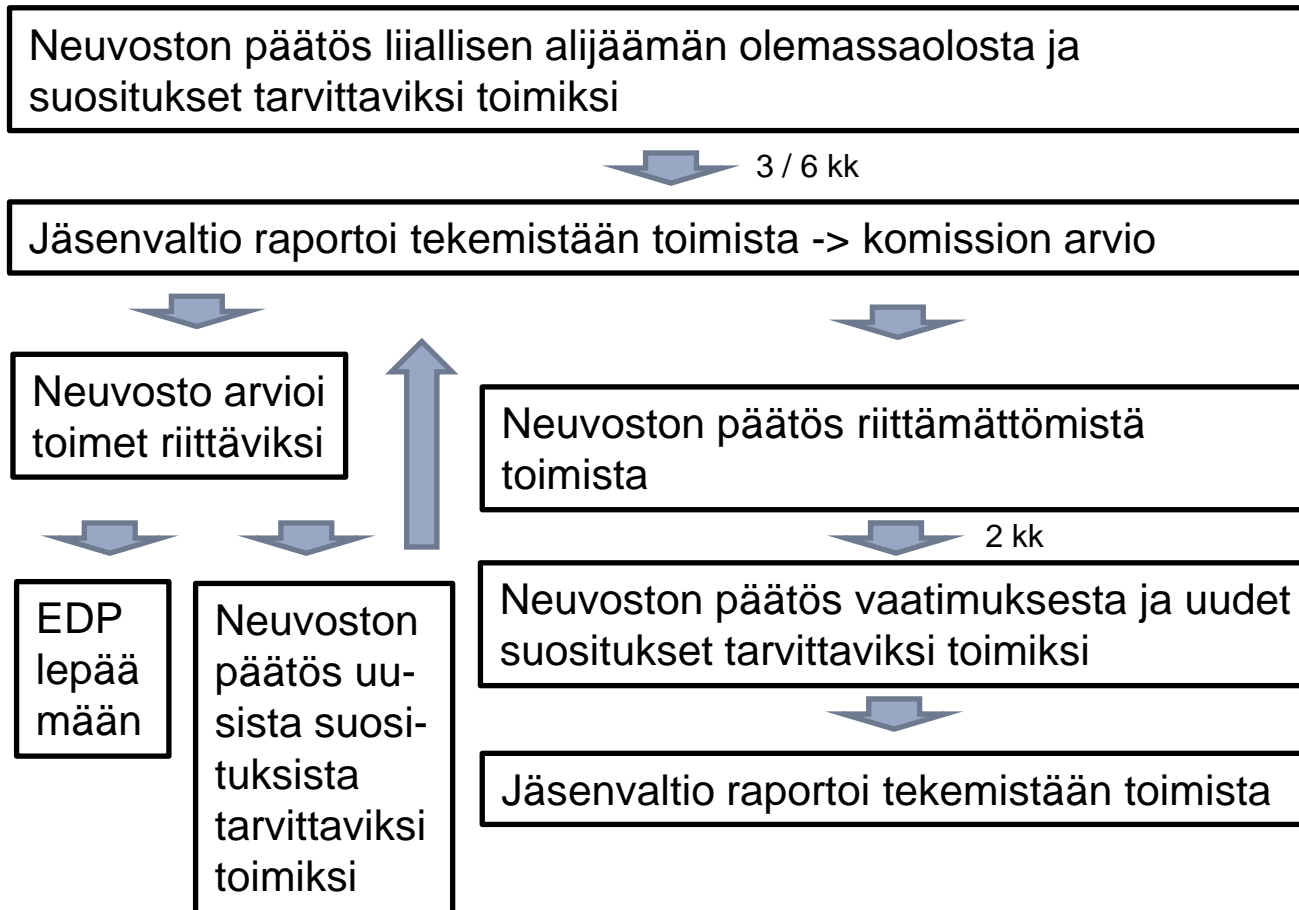

Liiallisen alijäämän menettely 1/3

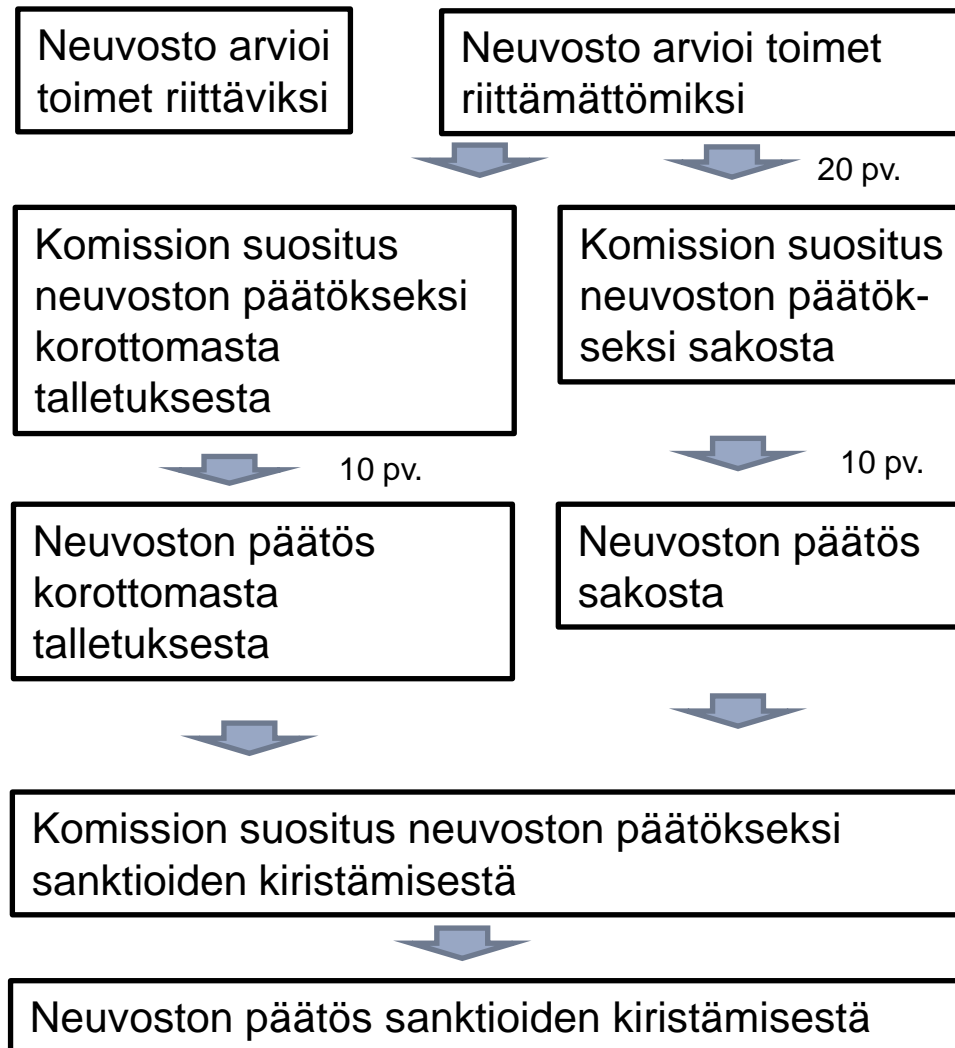

Liiallisen alijäämän menettely 2/3

Liiallisen alijäämän menettely 3/3

Ennalta ehkäisevä osa

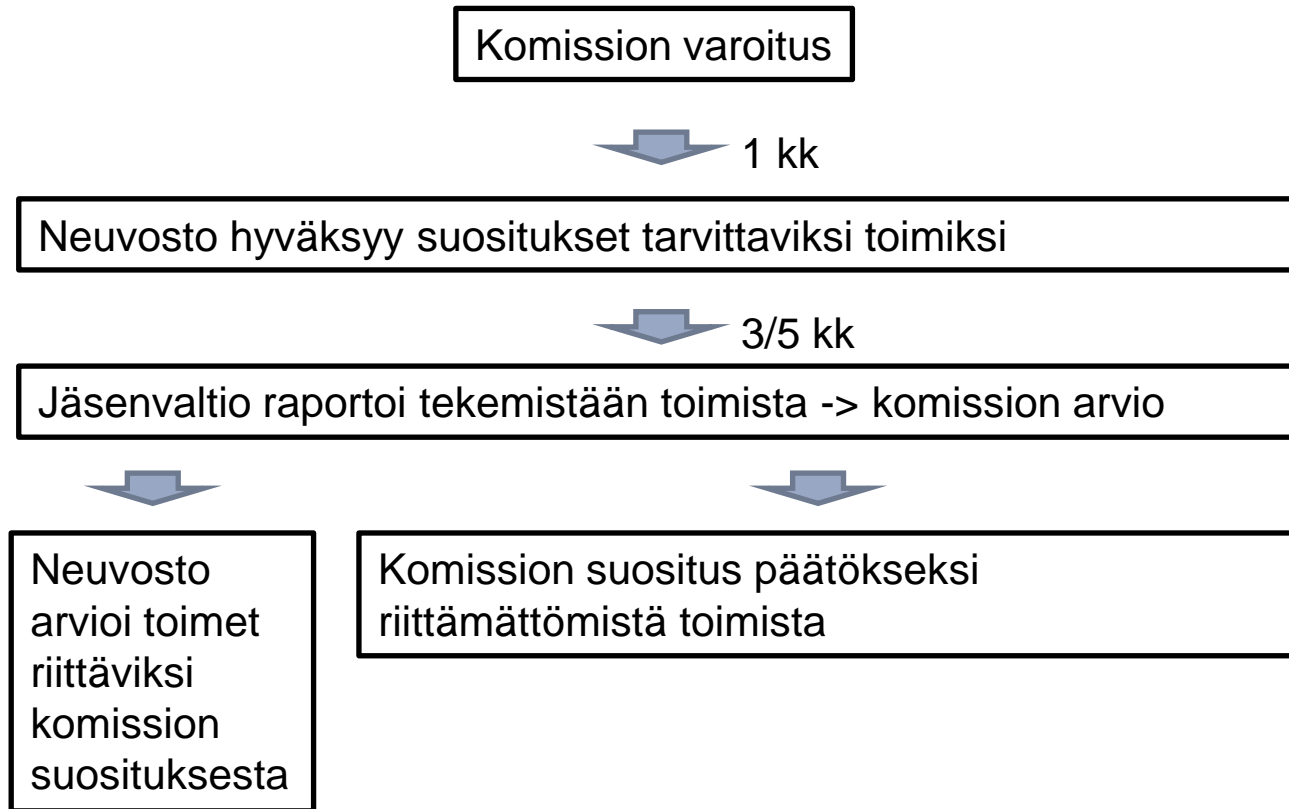
- Ennalta ehkäisevän osan vaatimusten täyttymistä arvioitaessa tarkastellaan keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamista
 - rakenteellinen jäämä
 - menosääntö
- Arvio tehdään
 - menneestä vuodesta
 - kuluvasta vuodesta
 - tulevista vuosista
- Merkittävän poikkeaman menettely voi alkaa vain menneestä vuodesta

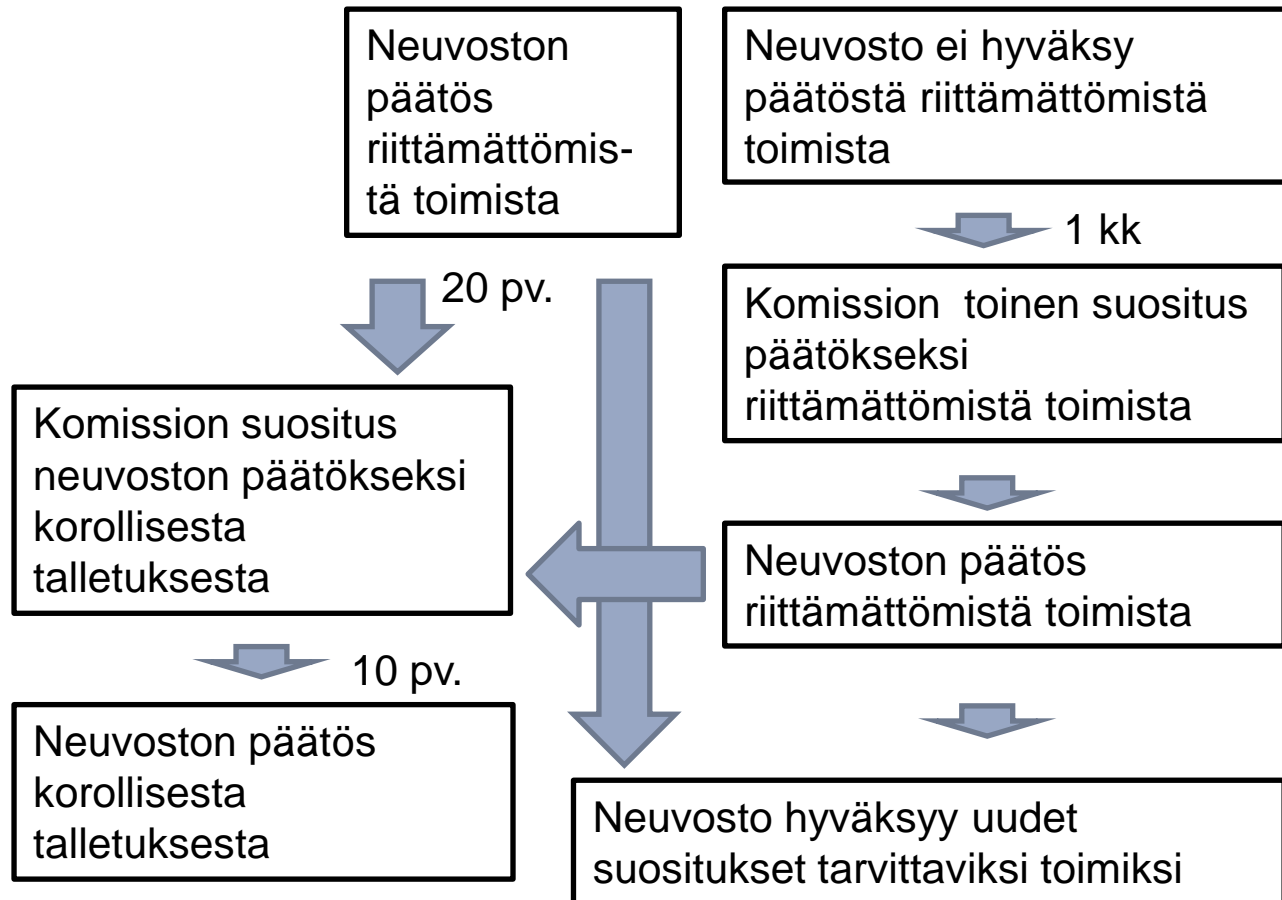
Merkittävän poikkeaman menettely

- Jos toista mittaria noudatetaan (menosääntö) ja toisesta mittarista on merkittävä poikkeama (keskipitkän aikavälin tavoite), tehdään kokonaisvaltainen arvio
- Jos menneessä vuodessa todetaan merkittävä poikkeama (0,5) vakaus- ja kasvusopimuksen ennalta ehkäisevän osan vaatimuksista, seuraa menettelyn käynnistyminen
- Yhtään merkittävää poikkeamaa koskevaa prosessia ei ole käynnistetty

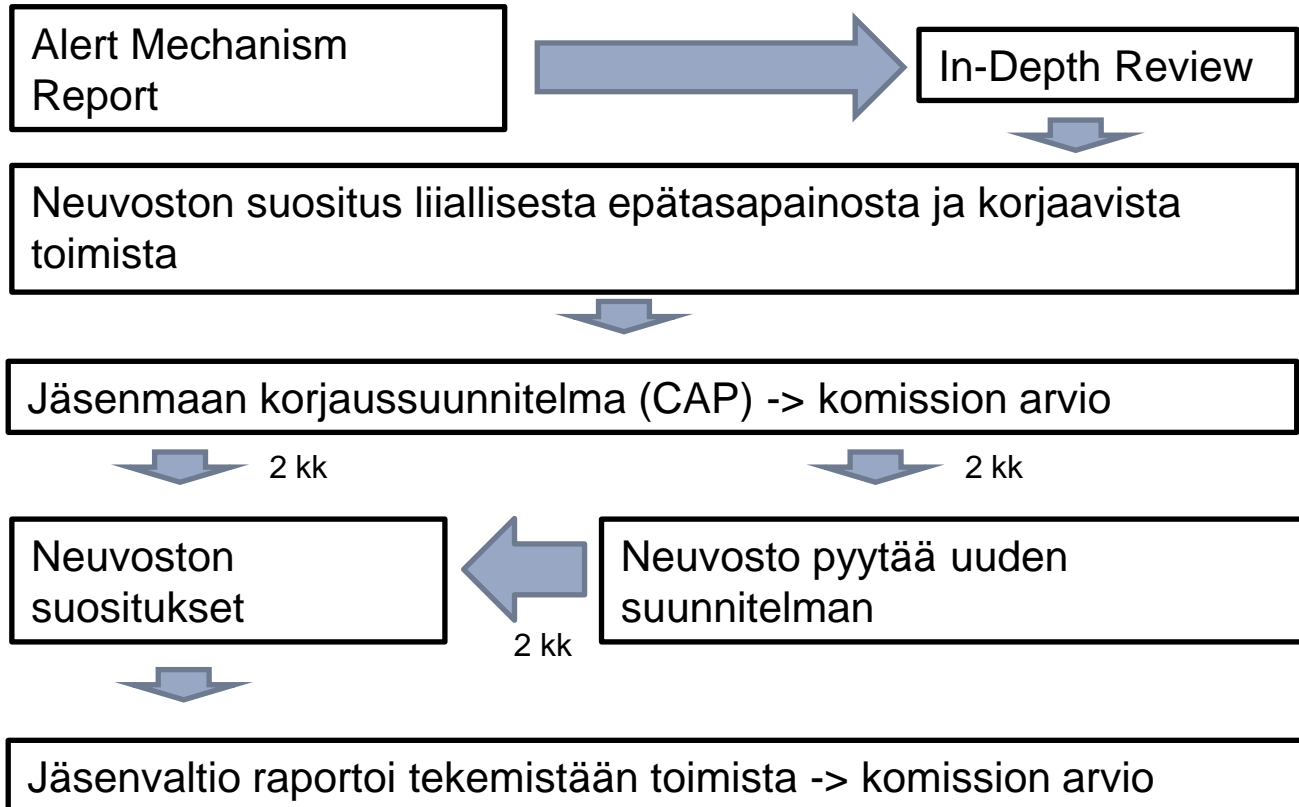
Merkittävän poikkeaman menettely 1/2

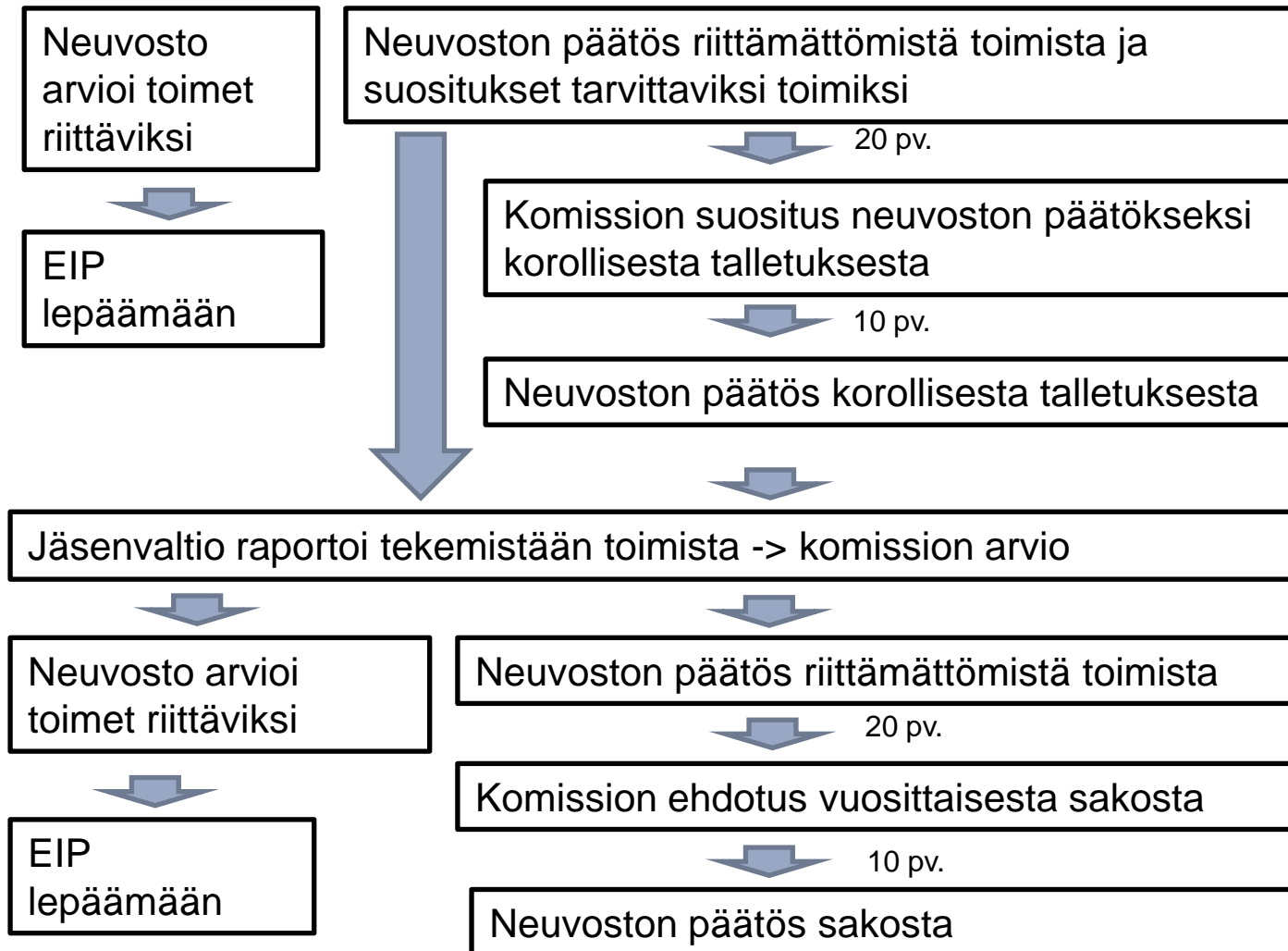
Merkittävän poikkeaman menettely 2/2

Liiallisten makrotasapainottomuuksien menettely 1/2

Liiallisten makrotasapainottomuuksien menettely 2/2

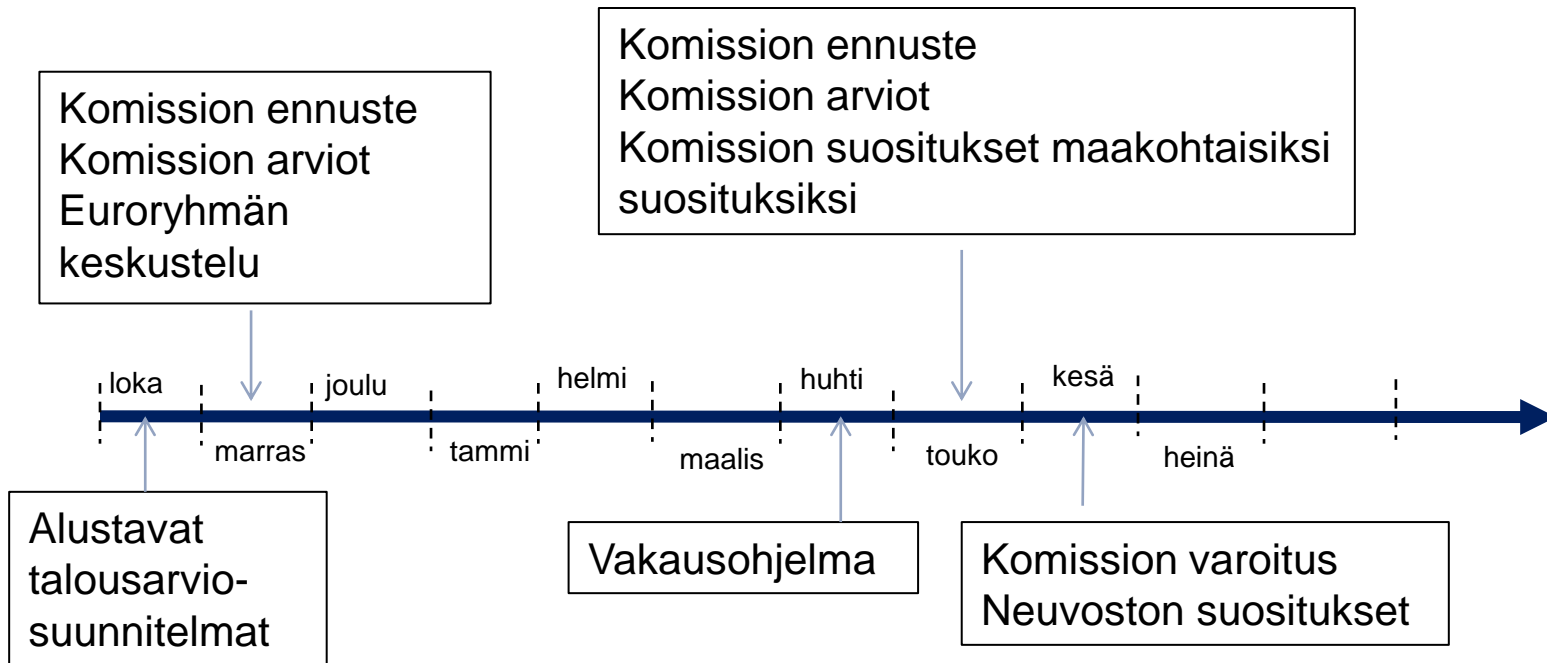

Syksyn ja kevään prosessit

- Keväällä: Eurooppalainen ohjausjakso (kaikki EU-maat)
 - Vakaus- ja lähentymisohjelmat
 - EU2020-ohjelmat
- Syksyllä: Yhteinen budjettijakso (euromaat)
 - Keskipitkän aikavälin julkisen talouden suunnitelma
 - Alustava talousarviosuunnitelma

Kalenteri

Komissio arvioi Suomen tilannetta

- Komissio julkisti raportin 13.5.
- Alijäämä- ja velkakriteeri rikkoutuvat
- Talous- ja rahoituskomitea (EFC) keskustelee raportista
- Komissio arvioi menettelyn käynnistämisen tarvetta
- Suomi on noudattanut ennalta ehkäisevää osaa vuonna 2014 -> ei merkittävän poikkeaman menettelyä

Taloukasvu EU-maissa

	2014	2015	2016
Belgia	1,0	1,1	1,5
Saksa	1,6	1,9	2,0
Viro	2,1	2,3	2,9
Irlanti	4,8	3,6	3,5
Kreikka	0,8	0,5	2,9
Espanja	1,4	2,8	2,6
Ranska	0,4	1,1	1,7
Italia	- 0,4	0,6	1,4
Kypros	- 2,3	- 0,5	1,4
Latvia	2,4	2,3	3,2
Liettua	2,9	2,8	3,3
Luxemburg	3,1	3,4	3,5
Malta	3,5	3,6	3,2
Hollanti	0,9	1,6	1,7
Itävalta	0,3	0,8	1,5

	2014	2015	2016
Portugali	0,9	1,6	1,8
Slovenia	2,6	2,3	2,1
Slovakia	2,4	3,0	3,4
Suomi	- 0,1	0,3	1,0
Euroalue	0,9	1,5	1,9
Bulgaria	1,7	1,0	1,3
Tšekki	2,0	2,5	2,6
Tanska	1,1	1,8	2,1
Kroatia	- 0,4	0,3	1,2
Unkari	3,6	2,8	2,2
Puola	3,4	3,3	3,4
Romania	2,8	2,8	3,3
Ruotsi	2,1	2,5	2,8
Britannia	2,8	2,6	2,4
EU	1,4	1,8	2,1

Lähde: EU:n komission kevätennuste

Julkisen talouden rahoitusasema

	2014	2015	2016
Belgia	- 3,2	-2,6	-2,4
Saksa	0,7	0,6	0,5
Viro	0,6	-0,2	-0,1
Irlanti	- 4,1	-2,8	-2,9
Kreikka	- 3,5	-2,1	-2,2
Espanja	- 5,8	-4,5	-3,5
Ranska	- 4,0	-3,8	-3,5
Italia	- 3,0	-2,6	-2,0
Kypros	- 8,8	-1,1	-0,1
Latvia	- 1,4	-1,4	-1,6
Liettua	- 0,7	-1,5	-0,9
Luxemburg	0,6	0,0	0,3
Malta	- 2,1	-1,8	-1,5
Hollanti	- 2,3	-1,7	-1,2
Itävalta	- 2,4	-2,0	-2,0

	2014	2015	2016
Portugali	- 4,5	- 3,1	- 2,8
Slovenia	- 4,9	- 2,9	- 2,8
Slovakia	- 2,9	- 2,7	- 2,5
Suomi	- 3,2	- 3,3	- 3,2
Euroalue	- 2,4	- 2,0	- 1,7
Bulgaria	- 2,8	- 2,9	- 2,9
Tšekki	- 2,0	- 2,0	- 1,5
Tanska	1,2	- 1,5	- 2,6
Kroatia	- 5,7	- 5,6	- 5,7
Unkari	- 2,6	- 2,5	- 2,2
Puola	- 3,2	- 2,8	- 2,6
Romania	- 1,5	- 1,6	- 3,5
Ruotsi	- 1,9	- 1,5	- 1,0
Britannia	- 5,7	- 4,5	- 3,1
EU	- 2,9	- 2,5	- 2,0

Lähde: EU:n komission kevätennuste

25.5.2016

Julkinen velka suhteessa BKT:hen

	2014	2015	2016
Belgia	106,5	106,5	106,4
Saksa	74,7	71,5	68,2
Viro	10,6	10,3	9,8
Irlanti	109,7	107,1	103,8
Kreikka	177,1	180,2	173,5
Espanja	97,7	100,4	101,4
Ranska	95,0	96,4	97,0
Italia	132,1	133,1	130,6
Kypros	107,5	106,7	108,4
Latvia	40,0	37,3	40,4
Liettua	40,9	41,7	37,3
Luxemburg	23,6	24,9	25,3
Malta	68,0	67,2	65,4
Hollanti	68,8	69,9	68,9
Itävalta	84,5	87,0	85,8

	2014	2015	2016
Portugali	130,2	124,4	123,0
Slovenia	80,9	81,5	81,7
Slovakia	53,6	53,4	53,5
Suomi	59,3	62,6	64,8
Euroalue	94,2	94,0	92,5
Bulgaria	27,6	29,8	31,2
Tšekki	42,6	41,5	41,6
Tanska	45,2	39,5	39,2
Kroatia	85,0	90,5	93,9
Unkari	76,9	75,0	73,5
Puola	50,1	50,9	50,8
Romania	39,8	40,1	42,4
Ruotsi	43,9	44,2	43,4
Britannia	89,4	89,9	90,1
EU	88,6	88,0	86,9

Lähde: EU:n komission kevätennuste

25.5.2016

Asiantuntijoita VM:ssä

- Marketta Henriksson, finanssineuvos
- Ilkka Kajaste, finanssineuvos
- Mikko Spolander, finanssineuvos

Lisää aiheesta

- [EU ja talous VM:n sivuilla](#)
- [Komission talouspääosaston sivut](#)
- [Eurooppalainen ohjausjakso neuvoston sivuilla](#)